

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Interpelacija poslanca gosp. Obreze in tovarišev do ministra za deželno brambo.

S pogodbo od 10. septembra 1878. leta, skleneno s podjetnikoma Abendroth in Seidel, in s pogodbo od 3. dec. 1878 l., skleneno z Abendrothom samim, je sl. c. kr. vojno ministerstvo podjetniku Abendrothu izročilo prevažanje črarnih tovorov za c. kr. armado, katera je zasedala Bosno in Hercegovino, in sicer posebe za kraje od Metkoviča do Mostara in Sarajeva.

Vsled te pogodbe je Abendroth poslal agente na Kranjsko in Primorsko, da so na jemali voznike. Agentje so voznikom obetal visoko vozarino in plačilo stroškov za potovanja od Trsta do Metkoviča, kakor tudi vso hrano za konje in voznike, ob vsem pogojenem času.

Najemanje voznikov in pogajanje se je godilo na tak način, ka je vsakdo moral misliti, da je c. kr. vojni črarn sam poročstvo prevzel. Lastnost L. Abendrotha, kakor c. kr. ritmajstra, se je povsodi ostentativno naglašala, povsodi so posredovali dotičnih občin župani, po katerih bi se bila imela vršiti tudi izplačila, na vseh oklicih v vaseh so se brale besede: „K. k. Transportunternehmung“, in v Trstu je celo tamošnji „c. kr. Platzcommando“ na pogodbe pritiskal svoj pečat s c. kr. orlom. Ni se tedaj čuditi, da je našlo se na stotine ljudi na Kranjskem in Primorskem, posebno v postojnskem in logaškem okraji, potem v goriški okolici in Kopru, kakor tudi v Dalmaciji, ki so se dali zapeljati Abendrothu, ter šli v Metković preko Trsta, kjer so se s konji in vozmili dali vkrcali.

Plačilo je bilo pogojeno od vsacih 10 do 10 dni, a ni jedenkrat nij bilo redno in popolnem izplačano vsem voznikom. Abendroth je s početka dajal voznikom plačila a konto, po nekaterih tednih so tudi ta izostala, vozniki pa so mej tem neprenehoma tovore prevažali, nadejaje se končne plače. Ubogi vozniki so se borili z vsemi mogočimi neprilikami, trpeli najhujše pomanjkanje, glad in žejo, tako, da je mnogo konj in celo nekaj ljudi vsled strasnega trpljenja konec vzelo. Cel poletje 1879. leta so Abendrothovi uradniki voznike umeli zadrževati s praznimi obljubami in neznatnimi plačili, dokler se reveži nijso prepričali, da so grdo ogojufani.

Terjatve, katere imajo še do Abendrotha ti ljudje, ki so doma iz najrevnejših okrajev Kranjskega in Primorja, znašajo primerno velikanske svote. Tako ima n. pr. v postojnskem okraji 299 strank terjati 159.840 gold., v logaškem okraji 47 strank 16.007 gold., tedaj samo v teh dveh okrajih dolžuje Abend-

roth 175 847 gold. Isto tako se godi voznikom iz Istre, Primorskega in Dalmacije.

Abendroth pa, kakor se zdaj kaže, nima nobenega premoženja, niti tačas, ko je dobil od c. kr. vojnega črarnja to podjetje, nij imel nobenega imenja, tako, da je moral še kavicijo 10 000 gold. v najem vzeti. Kontokorrent mej Abendrothom in vojnim črarnjem je bil 27. avgusta letos takšen:

Dobiti ima vozarine na podlogi pogodbe	472.900 gld.
Kavcija	10.000 „
Skupaj	482.900 gld.

Dobil pa je: za fu-ražo	73.700 gld.
Lloydu za prevažanje	77.200 „
Za škodo pri transportih se mu odračuna	21 500 „
V gotovini	310.000 „
Skupaj	482.400 gld.

Ostane tedaj Abendrothu na dobro šamo še 500 gld. pa iz odloka kranjske deželne vlade od 23. okt. 1879. leta št. 2062 se vidi, da je ta znesek uže v prepoved dejanj zaradi — 19.884 gold. 89 kr.

Vsled tega zgube vsi vozniki svoje zasluzke in s tem mnogi vse svoje premoženje, ker so konje bili kupili na up in jih bodo zdaj morali plačati svojim upnikom, ki so tudi revni, in tako pridejo vozniki na boben.

Marsikateri priden gospodar, ki je v Bosni in Hercegovini se grozno trudil in mučil, da bi potem s zaslužkom svoje dolgove plačal, bode se svojo nesrečno rodbino prognan od hiše in polja; Abendroth pak se tukaj na Dunaji ob premoženji svoje soproge dobro ima, ne da bi od koga bil pozvan na račun.

Z ozirom na te žalostne prigodbe, ki gotovo tudi sl. vladi nijso ostale neznane, vprašajo podpisani g. ministra za deželno brambo:

1. Kako se je moglo zgoditi, da je c. kr. črarn temu Abendrothu, ki je vendar uže tačas znan bil kot človek brez premoženja in za taka podjetja popolnem nesposoben — kar bi se bilo dalo vsaj poizvedeti od dunajske policije, — kako, da je temu možu oddal velikansko to podjetje in sicer brez razpisa ofertov v vladnih ali drugih listih?

2. Ali hoče vlada pomagati ali učiniti, da gori navedeni vozniki iz Kranjskega ali Primorja svojo pošteno zaslužno voznino dobodo? Obreza, Vošnjak, Klun, Pfeifer, Nabergoj, Margheri, Poklukar, Schneid, Winkler, Vitezič, Klaič, Herman in mnogi poslanci desnega centra.

Slavnostni sprejem Kuhnovega polka št. 17. v Ljubljani.

Zmagovalce pri olimpijskih igrah, olimpijone, so stari Greki venčali z lavoriko. Čestilo in slavilo jih je vse prebivalstvo, opovalo njihovo hrabrost v pesnih, v rojstvenem jim mestu pak so jim izkazovali njihovi rojaki največjo čast: oblekli so olimpijone v rdeč plašč in pravico so imeli pri vseh javnih igrah sedeti na častnem mestu. Vojnike, vračajoče se iz slavne vojne, sprejemali so vsi narode vseh časov z največjo čestjo in prirejali jim na slavo slavnosti. Denašnji čas, da si zaviti popolnem v materijalnost, ohranil si je vendar jedno čut: čut navdušene zahvalnosti za svoje rojake, ki zmagonosno pridejo z bojišča v svojo domovino. In vprašamo, kedó zasluži bolj, da ga narod iskreno in razprostranimi rokami sprejme, nego svojca vojaka, ki je za domovino in vladarja prolival svojo kri in brez bojazni gledal sto in stokrat bledej smrti v obraz? Čut zahvalnosti, navdušenosti in spoštujočega občudovanja za svojega rojaka vojnika ohranil se bode v prsih človeštva vsigdar, nij je moči, da bi to čut izbrisala.

Glavno mesto slovenske Kranjske je včeraj sprejelo svoje sinove, junake 17. pešpolka. Da si je bil ta sprejem sijajen, velikanski, tolik, da se v obče nij moglo sijajnejšega napraviti, ipak moramo pritrditi: vse še prež malo! ako pomislimo, da so fantje, ki so se včeraj v ljubljeno domovino vraili, — meso našega mesa, kri naše krvi — prišli iz Bosne! Ta jedina kratka beseda obsega vse nečloveško trpljenje, katero so morali prestajati naši rojaki z ónim dnem, ko so stopili na bosenska tla; vse nezgode, katere jim je narava in usoda sipala pod noge, in katere je zavrtni sovrag po svoje množil! Ali kar se je še premalo storilo vnanje za sprejem hrabrih junakov 17. pešpolka, to so dopolnili iz srca prihajajoči pozdravi na tisoče broječega ljudstva. —

Sprejem na kolodvoru.

Slavnostni odbor je za sprejem 17. pešpolka sestavil ta-le red: 1. Pozdrav polka s topovi o priходу 26. t. m. zvečer po strelnem društvu z novega strelišča. 2. Dne 26. t. m. zvečer ob 1/2 7. uri slovesni sprejem polka na ozaljšanem peronu južnega kolodvora. 3. Pri uhodu polka po dunajske cesti se pri slavaloku, kjer bodo društva se svojimi zastavami in znamenji zbrana, izroči srebrn lavorov venec. 4. Odhod polka, spremljevanega po društvih, v kasarno. 5. Dne 27. t. m. zvečer ob 7. uri banket na čast došlih gg. častnikov in pogostovanje vojakov v ozaljšanih prostorih starega strelišča.

Prihod vojakov je bil naznanjen na 1/2 7. uro zvečer z vlakom iz Trsta. Ali uže od štirih popoldne nadalje je nestrpljivega ljudstva vse mrgolelo po dunajske cesti ob slavoloku gori do kolodvora. Tudi s kmetov so prišli na ljubljanski kolodvor južne železnice pričakovati stariši svojih sinov, da bi vsaj za jeden trenotek videli svoje ljubljence, od katerih so bili tako dolgo ločeni in katere namerava ljubljansko mesto sijajno sprejeti.

Pravilo se je poprej, da bode južna železnica ozaljšala perón tukajšnjega kolodvora; tedaj pa moramo resnično priznati, ka zavolj ozaljšanja peróna južna železnica ne bode trpela mnogo troškov. Na perónu nij bilo ni jedne lučice več, nego po navadi ob prihodu vsacega navadnega večernega vlaka; zastavice, ki so bile razobešene ob stebrih peróna so svedočile, da južna železnica gledé naših narodnih barv koraca petdeset let za nami, nerazsvitljen primitivni transparent z napisom „Willkommen!“ pa je bila največja ironija in breztaktnost, kajti polk 17. je slovenski polk. Tako je bil perón ozaljšán. V veži pri glavnem vhodu pak je bil na desnej napravljen majhen bosket, v sredi doprsen kip našega vladarja, cesarja Fran Josipa I.

Določena ura prihoda našega slavnega polka se je bližala, in ljudstva je h kolodvoru več in več prihajalo in naposled se nabrala silna, neštevilna množica ob kolodvoru in na obeh straneh ceste doli do mitnice. Nebó, ki je mej dném pretilo slavnostni sprejem vsaj deloma preprečiti, se je na večer razvedrilo, kakor da bi hotelo tudi óno hrabre slovenske junake sprejeti radostnim licem. Ves dan je bolj ali manj snežilo, ob šestih zvečer pa je zasijala mila lunica!

O polu šestih so prišli na kolodvor zastopniki mestnega odbora ljubljanskega, na čelu župan g. Laschan, deželni predsednik g. vitez Kallina, deželni glavar g. Kaltenegger, ter zastopniki vojaštva. Občinstvo nij smelo na perón, ter je bil vhod tja dovoljen samo določenim osobam. Kolikor bližje je prihajal čas, ko ima vlak pripeljati teško pričakovane rojake, toliko nestrpljivejše je postajalo občinstvo zunaj kolodvora in na perónu. Tedaj pak, malo trenotkov čez pol 7. uro, začuje se s kolodvora vesel in gromovit živio! živio! Ti iz srca kipeči navdušeni klici stresnili so marsikoga! Naši sinovi, naši rojaki so se vrnili, prišli so domov v prekrasno svojo domovino, katera jih je teško pričakovala, da jih pritisne na svoje ljubeče srce.

Gromadno nagnetenó ljudstvo skozi in skozi na cesti ob kolodvoru je pozdravljalo drage došle, od tovarne za tobak skozi do kolodvora, z „živeli“, „živio“ in vihranjem žepnih rut. In iskreni „živio“, kipeč proti nebu iz grl slavno-hrabrih slovenskih sinov vojakov v vagonih, ta je navdušil in ganil tisoč in tisoč src. Boga mi! človek ima srce, to srce čuti, in videti svoje rojake, kako so se vsi gnetli k oknom vagonov, da so pozdravljali svoje ljudstvo, svoje rojake, svojo zemljo, svoj zrak, videti, kako je radost, da so vendar enkrat zopet na domačej zemlji, prošinjala hrabre sinove slovenske, — Boga mi! ta nij človek, čegar srce bi ostalo v takem trenotji in pri takem prizoru mirno!

Vlak prispe do peróna, na uhó nam udarijo znani omamljivi glasovi — srce, mirno, ne počí silnega veselja! „Naprej zastava slave, na boj junaška kri!“ Da, naši sinovi so to, ki so se vrnili, naša kri je to. Polk sedem-

nájsti, to je slovenski polk! Prvo, kar je zasvirala njega godba ob prihodu v središče slovenskega ozemlja, prvo je bilo „Naprej zastava slave!“ naša pesen, slovenska budnica! Kdo more opisati to, kar je v tem trenotku vršilo se v srcih ónih, ki so imeli srečo, da so prvi slišali te glasove, glasove naše pesni, ki človeka kar očarajo? Oni srečni, ki so imeli vstop na perón, so hiteli k vlak, z bengališkim ognjem razvitljenemu, in kolikor človek more v tacem slučaju, storiti, da izkaže svojo radost, to so storili.

Vojaki in redarstvo je mej tem časom izpraznilo polagano vežo kolodvora; v polukrog pred bosketom se nastavijo preje imenovani zastopniki, pričakujoč poveljnika polku sedemnajstemu in slavnohrabrih vojakov tega polka, ki imajo priti skozi vežo. Vse je nastalo tiho, nobenega glasu se nij slišalo niti iz množice ljudstva, zbrane pred poslopjem kolodvora, — polno nadeje in ganotja je vse pričakovalo, ko se bode zmagonosni polk sé svojim od vojaštva 17. polka iskreno ljubljenim poveljnikom, obrstom Priegerjem prikazal!

Nij trebalo dolgo čakati tega trenotka. Vojaki se razvrsté na kolodvoru, potem pa nastopijo pot skozi perón, na čelu jim obrst Prieger. V vežo dospevše nagovori ljubljanski g. župan blizo tako-le: G. polkovnik! Iskreno pozdravimo vas, gospode častnike in hrabre vojake Kuhnovega polka, pozdravimo vas na tleh domače zemlje. Ši ste daleč na iztok, borili se junaški sé sovražnikom in kot zmagovalci vrnete se na domača tla. Mesto Ljubljana srčno pozdravlja mnoge svojih sinov. Najvišji ukaz vas je poklical iz Bosne, in vsled najvišjega ukaza zapustili boste zopet čez malo ur nas, svoje rojake. Za to pa vas vabi ljubljansko prebivalstvo, da ostanete mej tem kratkim časom njegovi gostje. Živeli hrabri vojaki 17. polka Kuhnovega, živel njega polkovnik Prieger.

Polkovnik Prieger, katerega in njegov polk je ljubljanski župan tako pozdravil, je mož srednje rasti. Z njegovega obličja, obgrajenega z uže dokaj osivelo brado, čita se jednoklena značajnost in brezmejna hrabrost. On skrbi očetovski za svoje vojake, a tudi ti vojaki ga ljubijo kot otroci! Polkovnik Prieger tedaj je odgovoril na županov, v imenu ljubljanskega prebivalstva izjavljeni pozdrav, tako-le, zahvaljujoč se s prva mestu Ljubljani:

„Kranjska dežela in nje glavno mesto Ljubljana imati pravico, da sta ponosni na svoj polk! Vojaki tega polka so sinovi te dežele, óni so kri vaše krvi, in sponosom rečem jaz, da so sinovi taki ostali, kakeršni so bili očetje njihovi. Hrabrost in vztrajnost tega polka sta skrajni in utrjeni sta bili v tej, zagotovim vam, z nevarnostimi in trdom prenapolnenej vojni, sé svestjo, da jim je Kranjska naklonjena in da jih ljubi domovina. Vojaki so vedeli, da se vojujejo soglasno z željo prebivalstva svoje očevine, in da so šli tja doli oproščat zatiran narod. Njih hrabrost je povekšalo tudi preverjenje, da njihova domovina sočutno in simpatično opazuje svoje vojake. Mnogo smo prestali, mnogo trpeli, ali trpeli smo za domovino in vladarja svojega, ponosno pa rečem, da so na visokem in na najvišjem

mestu priznali, da vojaki polka sedemnajstega so najboljši vojaki!“

Polkovnik Prieger, je govoril navdušeno, in iz njegovih besedij se je čula popolna preverjenost in povzdigneni glasom je izrekel poslednjo skrajno pohvalo o našem slovenskem polku.

V imenu dežele Kranjske in deželnega odbora je potem pozdravil polk deželni glavar g. Kaltenegger; polkovnik Prieger se mu je zahvalil rekoč, da Kranjska je storila vse za svoje sinove, in smehtljajoč dejal, da je polku v Bosno toliko dohajalo raznih potrebnih stvari, da je naposled on moral prositi, ka naj „za božjo voljo“ nič več ne pošiljajo doli.

Pred kolodvorom so čakali na domači polk raznih društev zastopniki na konjih, in sicer: Od društva „Sokola“, g. Juvančič, od požarne straže g. Šantel z belo-zeleno mestno zastavo, od veteranskega društva g. Vokalič, od strelnega g. Dornik, in od turnarjev g. Majer.

S tem je bil oficijalni sprejem na kolodvoru dokončan, in naš slovenski polk je mej silnimi izjavami radosti in navdušenja nebrojne množice občinstva nastopil pot v mesto. Vojaki našega polka so začudeni opazovali razsvitljeno ozračje nad mestom in pravo sodili, ka s tem sprejemom na kolodvoru nij sprejem še dovršen. In resnično, ko zavijejo od kolodvora na dunajsko cesto, zablešči jim nasproti morje lučic in razsvitljenja, kojega središče in najbolj intenzivno svitlobo je dajal slavolok ob Smoletovej hiši, napravljen na čast prihoda našh rojakov v Ljubljano. Vsa okna hiš ob dunajske cesti so bila razsvitljena in pri raznih hišah so vibrale zastave.

Sprejem pri slavoloku.

Slavolok je bil širok kakih 8 metrov, visok pa kakih 15 do 20 metrov; stebri so bili oviti z belim platnom in zelenjem, v sredi razsvitljeni s plinovo svečavo, na vrhu isto tako; na strani proti kolodvoru so se svetile besede: „Dobro došli junaški naši sinovi!“ na strani proti mestu pa nemški pozdrav. V sredi pod slavolokom sta viseli dve zvezdi, zloženi z neštevilnih plinovitih lučic.

Uže pred šesto uro so se na mestnem trgu sešla društva, katera so hotela udeležiti se svečanega sprejema, namreč: Požarna straža, veteranje, tiskarsko, katoliško-rokodelsko in izobraževalno delavsko društvo, Sokol, Turnverein, ljubljanske čitalnice pevski zbor, Bizoviška čitalnica in filharmonično društvo. Pred mestno hišo so se društveniki razvrstili, prižgali baklje pa lampijone in skozi špitalske ulice odhajali na dunajsko cesto. — Za njimi je stopala mestna godba in potem imenovana društva, vsako sé svojo zastavo. Na dunajske cesti so se bakljaši razpostavili v dveh vrstah, kateri ste segali do Medijatove hiše. Društvena konjica je šla vojakom naproti do kolodvora, zastave pa so se zbrale okolo slavoloka.

Pod slavolokom je bila zbrana večina sprejemnega odbora; po končanem pozdravu na kolodvoru se je pridružila še oficijalna gospoda, ki je polk prej pričakovala na kolodvoru, tako g. deželni predsednik, g. deželni glavar, g. župan in mnogi višji častniki. Ko je bil sprevod s kolodvora uže blizu, sta dva odbornika šla po gospodičino Margareto Jamškovo, tukajšnjega trgovca g. Ivana Jamška hči,

katerej je bil laskavi nalog, da izroči srebrni lavorov venec. Dotle je gospodičina, ki je bila v lehkem belem krilu, zaradi mraza in blatnih tal čakala v stanovanju g. viteza Gariboldija, kjer so bile zbrane tudi zastopnice društva patrijotičnih gospij s prečestito gospo deželnega predsednika soprogo na čelu. Zanje je bil odločen poseben prostor pred slavokom. Ko je g. polkovnik, peš vodeč svoj polk, prišel do slavoloka, sta mu nasproti stopila gg. vladni svetnik dr. vitez Stöckl in Grasselli z gospico Jamškovo v sredi. Polk se ustavi in g. dr. Stöckl spregovori nemški blizu te-le besede:

„Prisrčno dobro nam došel v mater-zemljo hrabri domači polk! Vrlji vojniki, v mnogih vročih bojih ste razvili prapor avstrijski, slavni prapor svojega polka in ob neizrečenem trpljenju in pomanjkanju po zapuščenih puštinjah kakor zmirom nosili ga od zmage do zmage na krvavem mejdanu. Izročilo se vam bode denes častno darilo glavnega mesta naše dežele v znamenje občnega priznanja junaškim vašim činom — sprejmite je prijazno. Opravičen ponos širi nam prsi, ki vas svečano denes pozdravljamo v praznej opravi, in topel pa resničen je naš slovesni pozdrav. Tožni se spominjamo onih izmej vaših vrst, katerim je izpolnjevanje dolžnosti zgodni grob izkopal v hladnej tujej zemlji. Ker vas je najvišji vaš gospodar Njegovo Veličanstvo premilostljivi naš cesar pozval za častno stražo na Svoj dvor, nam nij dano, da bi vas stalno imeli mej sabo, a kakor dosle, tako vas bodo tudi na dalje prátile naše simpatije: o tem bodite si v svesti. Meni pak bodi dovoljeno, da te simpatije tukaj javno izrazim, kličoč: junaškemu domačemu polku baron Kuhn navdušen trikratni „Hoch!“

Potem g. Grasselli spregovori slovenski blizu tako-le:

„Željno je pričakovala Ljubljana današnji dan. To priča navdušenje, ki vam iz tisoč in tisoč grl kliče: Dobro došli! Paznim okom in skrbnim srcem je domovina spremljala junaške čine vašega orožja, katero je na strmine bosenških planin neslo slavo vašega, slavo slovenskega imena. Vaša slava je bila tudi naša slava! Glasno je odmevalo v naših prsih priznanje, s katerim je bilo počeščeno vaše junaštvo. Radosti nam je igralo srcé, ko smo čuli, da nij vojaka boljšega nego je naše zemlje sin! In to radost, ta naš ponos vam kaže praznično današnje lice našega mesta, ki vam je hotelo obelodaniti svoje spoštovanje, svojo ljubezen! Želeli pa smo tudi, da vi ohranite v vednem spominu današnji dan in za to se usojamo vam izročiti stalno vezilo. Lavorika krasni vrlega vojnika in lavorov venec hočemo pripeti na prapor vašega polka. Devišk je še ta prapor, nij vas vodil še v slavnih bojih, a blagoslavljen je na zemlji, ki je pila vašo kri! Tako je vaš prapor sam vez prošlosti z bodočnostjo, spoječ prejšnjo slavo s prihodnjo. Venec pa, ki ga bode Ljubljana pripela na vaš prapor, naj za vekov veke bode trdna vez mej domovine glavnim mestom in slavnim vašim polkom, kateremu vsa Kranjska denes kliče: Slava! Slava! Slava!“

Gospod polkovnik Prieger se je krepko zahvalil za častni pozdrav in naposled pristavil: „Res, kranjski vojaki so taki, da je treba iskati boljših. A to dela — kri: oni so takšni, kakeršni so bili njihovi očetje!“ Potem gospodičina Jamškova, cvetoča mlada krasotica, ogovori polkovo za

stavo z besedami: „Slavna zastava! Prejmi lavorov venec, katerega ti pokloni glavno mesto hvaležne domovina!“ Polkovnik ukaže: „Fahne vor!“, prime sam zastavo in prosi gospodičino, naj ona priveže venec nanjo, češ: „vojač smatra to za dobro znamenje, če nežna roka prapor kiti.“ Gospodičina ustreže laskavej želji, polkovnik se jej toplo zahvali, in jo prosi, da jej sme poljubiti roko v imenu celega polka.

Po oficijalnem sprejemu pod slavolokom, zapoje čitalniški pevski zbor „Naprej!“, ljudstvo zaori gromovit „živio“, in mej strahovito gnečo na tisoči in tisoči broječega občinstva odmaršira naš polk proti mestu skozi slonove in špitalske ulice po Poljanah v kasarno v „sladkornej“ tovarni. Mesto je bilo povsodi, kjer so vojaki skozi marširali, popolnem razsvitljeno in na mnogih krajih je gorel bengalski ogenj in so se spuščale rakete v zrak. Udje raznih društev so šli poleg polka z bakljami. Transparente smo isto tako na mnogih krajih opazovali, imenujemo pa naj sledeče: pri Gnezdi z nemškim pozdravom in napisom „Živio!“ Na hiši, kjer ima veteransko društvo svoje prostore sta bili podobi cesarja in cesarice, v sredi pa državni orel, držeč lavorov venec, ovit s slovensko trobojnico z napisom: Rogelje, Jajce, Livno. Ta hiša se je posebno odlikovala z razsvitljavo. V špitalskih ulicah je razobesil mej Permetovo in Večovo hišo naslavoloku g. prof. Globočnik transparent z napisom: Slava junakom, živili! Isto tako v Perdanovej hiši. Iz alojzijevišča so gojenci burno pozdravljali došle rojake, izpostavili transparent z napisom: Slava junakom! ter prižgali z bengalski ogenj. Z mnogih hiš so vihrale slovenske zastave same in poleg cesarske. Na mimogredoče vojake so metali cvetlice, šopke in vence. Godba 17. pešpolka je svirala vsem znane komade, mej katerimi omenimo; Naprej! Pride Goren'c! Lepa naša domovina, in prekrasno Jenkovo: Malo nas je, a smo ljudi! Poslednja pesen, ki so jo svirali po Poljanah, je pozvala silna navdušenost.

K molitvi.

Mej takimi izrazi iskrene radosti in brezmejnega navdušenja so dospeli vojaki do „sladkorne“ tovarne. V dolgej vrsti od mostu doli do kasarne se ustavijo vojaki, ob strani društva z bakljami, na obeh straneh Ljubljanice pa neštevilno občinstva. Tedaj pak ukaže poveljnik: Zum Gebet! vojaki so salutirali, godba pa zaigra Körnerjevo molitev. Prizor ta je bil silen, omamljiv. Potem pak so nesli polkovno zastavo v šentpetersko kasarno, društva vsa pa se vrnejo do magistata, kjer so se razšla.

Ljubljansko mesto je dostojno pokazalo, kako česti svoje sinove, kako spoštuje slovenske rojake, ki so se vrnili v domovino svojo. Kakor pa je Ljubljana po zmožnosti vse storila za slavnostni sprejem domačega polka, tako se je poganjalo vse slovensko prebivalstvo, kjer so se naši vojaki skozi vozili, da bi sijajno sprejeli in pogostili svoje rojake. Reči smemo, vsa Kranjska se je veselila prihoda svojih hrabrih in junaških rojakov, — da, poveljnik našega polka sam je priznal, da vsa vožnja Kuhnovega polka skozi po Slovenskem je bila podobna slavnostnemu sprevedu. Kako je bil naš polk v Trstu sprejet, o tem govori

naš dopis na drugem mestu; a naši junaki so bili pogoščeni tudi v Št. Petru, na Rakeku isto tako, častniki pak so dobili od gospic šopke s kamelijami, katere so imeli še ob prihodu v Ljubljano. V Borovnico so prišli gospoila z Vrhnike in okolice z godbo sprejet domači polk, pogostili so ga in obdarili z venci. Zastava je uže v Ljubljano prišla obložena z venci, mej katerimi je bil tudi venec tržaških Slovencev: tukaj pa jih je še toliko dobila, da jo je praporečnik jedva nosil.

Tako česti slovenski narod svoje zmagovalne sinove!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubliani 27. novembra.

Včeraj je kuočijski minister predložil **državnemu zboru** načrt obrtniškega reda, — pravosodni minister je pa Riegrvo izjavo popravil in dejal, da se pri pražkej višjej sodniji nastavljeni svétniki zmožni pravilne češčine.

Kmalu bodo v državnem zboru volitve v **delegacije**, ker te se uže snidejo začetkom bodočega meseca. Zljaj bo gotovo več avtonomistov, nego jih je bilo lani izvoljenih v delegacije. Najvažnejše je, kako izpadejo volitve 10 čeških delegatov, ker sta obe stranki mej češkimi poslanci blizu enako močni. Morda narede kak kompromis. Na Tirolskem, Moravskem, Kranjskem, Galiciji in Dalmaciji bodo gotovo zmagali avtonomisti pri volitvah v delegaciji.

Dne 24. t. m. so bile volitve v mestni zbor v **Pragi** izvoljeni so od češkega kluba priporočeni kandidati. Nemci še volili nijso.

Ogerski državni zbor je z 205 glasi proti 158 sprejel prehod k specialnej debati o vojaški postavi. Mej družinji je za njo govoril Jokai, ki je s čudovito natančnostjo izračunal, da črez pet let nastane sološna evropska vojska, da ko bi se postavila na pet let dovolila, ker bodo takrat služaino volitve v ogerski državni zbor, bi nastale na Ogerskem na enkrat tri krize: parlamentarna, vojna in ministerska. Da se na take dokaze nij mogla zbornica upreti vladnej predlogi, se lahko misli.

Hrvatsko ogerska pogaianja so zopet obtičala. Obe deputaciji se mislita še v enej seji sniti in konstatirati, da je zdaj sporazumljenje nemogoče, potem pa mislite delo odložiti do začetka 1880. leta. Najbrž se zdanja pogodba potem še za šest mesecev podaljša.

Vnanje države.

Bolgarsko narodno zbranje je sklenilo, da bode upotrebovalo bolgarski jezik. Zapisnike bodo prestavili na grški in turški jezik. Tako bode v Bolgariji uvedena jezikovna ravnopravnost, katero v Avstriji pogrešamo.

Bolgarski finančni minister je izdal naredbo, da se bode blago iz vshodnje Rumelije in Macedonije brez colnine privlačalo v kneževino. Ta ukaz obsega le domače pridelke in izdelke teh dežel. Pogaja se s porto, da bi nasprotno dovolila. Slovanski sovražniki se pa jeze na to, ker v tem vidijo bodoče politično zjedinjenje Bolgarov.

Denes so se v **Parizi** sešle francoske zbornice. Pred novim letom baje pridejo uže Ferryjeve šolske postave v obravnavo. Konservativni listi so nekaj pisali o razporih v ministerstvu, in verjetnej bodočej krizi, pa se je vse pomirilo. Sedanje ministersvo ostane.

Turška vlada je naznanila škofom in patrijarhom, da bode novačenje vojakov tudi se raztezalo na kristijansko prebivalstvo.

Dopisi.

Z Dunaja 26. novembra. [Izv. dop.] (Grof Barbo †.) Naš državni poslanec grof Barbo je 24. t. m. popoldne ob 5. uri umrl. Uže ko se je letos pripeljal k državnemu

zboru, je močno bolehal. Zapuščal ga je vid na jednom očesu in pogosto ga je glava bolela. V soboto 15. t. m. zvečer ga je, ko je ravno se svojo gospo bil odmolil večerno molitev, mrtvoud zadel in od tačas se nij več prav zavedel, dokler nij 24. t. m. izdahnul svoje blage duše. Grof Barbo je bil jeden tistih redkih mož, ki je vselej neomahljivo stal na svojem verskem in političnem stališču. On nij nikoli omahoval, strogo se je držal narodne discipline in zato tudi drugim najhuje zameril, ako so kedaj storjenim sklepom nasprotovali. Govoril je vselej najrajši slovenski, tudi tukaj v prostorih državne zbornice, ter tako lep izgled dajal drugim kranjskim plemenitašem, ki večinoma stojé tuji in deloma sovražni narodu nasproti, mej katerim živé. Truplo pokojnega se je preneslo iz privatnega stanovanja v domačo kapelo pri Škotih in čudno — ravno v tistej kapeli leži zdaj na mrtvaškem odru, v katerej je pred 24. leti bil poročen se svojo zdaj žalujočo gospo grofinjo. Kapela je vsa črno pregrnena, ob stenah visé grbi Barbove rodovine. Lice pokojnemu je blede, a skoro nič spremenjeno.

Slovenski poslanci so položili pred mrtliča lep venec se slovenskimi trakovi, na katerih se blišči napis: „Iskrenemu rodoljubi, zvestemu tovarišu, slovenski poslanci.“ Tudi klub desnega centra je poslal lep venec s primernim napisom. Denes popoldne bodo mrtvaške molitve v cerkvi pri Škotih, potem pa se truplo odpelje na železnico in domov na Kranjsko, da bode počivalo v domačej zemlji, katero je rajnik goreče ljubil, in mej slovenskim narodom, čegar zvest sin je bil do prerane smrti. Večen mu spomin!

— a —

Iz Trsta, 25. novembra. [Izv. dop.] Denes sta došla sem prva dva bataljona našega domačega polka Kuhn; na molo San Carto, kder so se izkrkali vojaki, bilo je précej zjutraj mnogo ljudstva; točno ob 11. uri stopil je polk v vrsto, in še predno je polkovnik začel komandirati, stopila je deputacija političnega društva „Edinost“ pred polkovnika, katerega je podpredsednik društva g. Dolenec nagovoril, rekoč mu, da Slovenci tukaj na obalah Adrije srčno pozdravljajo domači polk, na katerega so ponosni vsi Slovenci, ker se je vedno junaško boril, posebno pa ob času okupacije bosenske.

V znamenje velikega spoštovanja in veselja o prihodu domačega polka preda potem podpredsednik „Edinosti“ polkovniku krasen lavorov venec s trakovi v slovenskih bojah na katerih je bilo tiskano: „Primorski Slovenci — hrabremu domačemu polku baron Kuhn št. 17 ob prihodu iz Bosne.“ — Na končih trakov pa je bilo čitati imena Varcar-Vakuf, Jajce, Rogelje in Livno, kder so se naši fantje posebno dobro odlikovali.

G. polkovnik je odgovoril, da ga veseli tolika pozornost, da bode polk vedno hranil ta lep venec, in da so naši fantje pokazali, kaj premore slovenska kri. Na to je deputacija pripela venec na zastavo in polk je odmarširal na „piazza grande“, kder so italijanijsimi glave vkupe stikali, ko so videli na cesarskeji zastavi našo lepo trikoloro. Ta mala, a prirsčna ovacija napravila je izvrsten vtis na naše vojake in na vse Slovane v Trstu; ona je bila lep preludium k slovesnostim v Ljubljani, ki se bodo vršile pojutrajšnjem.

Ta ovacija „Edinosti“ je tudi dokaz, da tukaj na Primorskem živo čutimo vzajemnost vseh Slovencev. Denes zvečer je veselica pri „Monte verde“, kder se bodo sešli vsi častniki polka, in odborniki „Edinosti“, pa drugi rodoljubje.

Domače stvari.

— (Iz seje mestnega odbora ljubljanskega) dne 21. t. m. *) Župan g. Laschan omenja s hvalnimi besedami smrt bivšega ministra barona Lasserja. G. dr. Suppan je potem poročal o mestnem računu za leto 1878. Dohodkov je bilo 181.228 gld. 70 1/2 kr., troškov v gotovini 173.724 gld. 43 kr., ostalo je 7504 gld. 27 1/2 kr.; aktivni zaostanki brojé 34.415 gld. 74 kr., pasivni pa 82.415 gld. 74 kr. Račun se je odobril. Nadalje je g. dr. Suppan poročal o računskem sklepu raznih zakladov, stoječih pod mestnim oskrbnistvom. Pri točki: sklep računa o mestne bolnice zakladu za l. 1878. je izrazil g. Regali svoje začudenje o tem, ker kaže račun, da se niso vsi dohodki porabili in da se pri zdanjih slabih časih nij vse razdelilo mej uboge. G. dr. Kaltenegger je odgovarjal, da tega mestni odbor néma pravice storiti, ker ono premoženje samo oskrbuje. G. Horak omenja, zakaj da se vsako leto ne sklepa račun o letnih dohodkih in troškihv mestne bolnice. G. dr. Suppan potem poroča o proračunu za mestne ljudske šole leta 1880. Te šole bodo v prihodnjem letu potrebovale 19.963 gld., a novcev za pokritje teh troškov je samo 17.001 gld. Primanjkljaj naj se začasno vzame iz mestne blagajne. Zbor to odobri. Nadalje je poročal g. dr. Suppan o proračunu mestnega ubožnega zaklada, in g. Leskovic o dovoljenji podpore 300 gld. za cesarice Elizabete bolnico za otroke. G. dr. Suppan utemeljuje svoj nasvet gledé grajenja novega poslopja za učiteljsko izobraževališče in predlaga, da se prošnja o tej stvari izroči državnemu zboru. Tožil je, da so javna poslopja za urade v Ljubljani silno slaba, in da se doslé nij nikdar mislilo na primerne zgraobe. (Kako skrbna je bila tedaj bivša ustavaška vlada za Ljubljano. Ur.) G. Horak bode v jednej prihodnjih sej predložil prošnjo do državnega zbora, da se v Ljubljani osnuje državna obrtska šola. G. župan je naposled odgovarjal na dve interpelaciji g. Regalija o žlebeh na Turjaškem trgu in o zatiranji goveje kuge, g. Peterci pak je odgovoril na njegovo interpelacijo, da se bode postavilo za razsviljenje dunajske ceste do Bežjiga grada 10 do 12 svetiljk s petrolejem, lesena stajala pa da bode dal g. Karel Tavčar zastoj. — V seji dné 24. t. m. je stavil g. odbornik Dreo nujni predlog, naj se mestni odbor obrne s prošnjo na državni zbor, da bi se zidala dolenjska železnica. Predlog se je sprejel soglasno, potem pak so prišla na vrsto poročila osebnega in pravnega odseka. Zbor je sprejel predlog g. Kalteneggerjev, da se taksa za opisovanje mrtvacev mora pobirati tudi od udov Marijine bratovščine, rekurs tega društva pa da se odbije, — in predlog g. dr. Suppana da se taksa za opisovanje mrtvacev, če je bil umrli ubožen, izterja od onih sorodnikov, ki so dolžni plačati. Naposled se je vršil on prizor, katerega smo obširno ocenili v posebnem članku svojega lista od zadnje srede.

*) Zaradi pomanjkanja prostora zakasnjeno.

— (Prepovedan komers.) Z Dunaja se nam piše 20. t. m.: Slavná dunajska policija je društvu „Sloveniji“ prepovedala komers, ki ga je to društvo hotelo napraviti na čast slovenskim državnim poslancem in sicer zaradi tega, ker bi takov komers smatralo se za politično demonstracijo. Predsednik „Slovenije“ je dvakrat bil radi tega pri policiji, a opravil nij prav nič akoravno je zatrjeval, da društvo „Slovenija“ hoče iz družih nego političnih uzrokov počastiti slovenske državne poslance. Se vé da, pojem „politika“ je zelo raztezalen in slavnej policiji pač nij težko, vsako slavnost, ki je le slovanska, proglasiti za politično demonstracijo. Zlata svoboda kje si? 3. decembra praznuje „Slovenija“ Preširnov spomin.

— (Graškega lit.-zabavnega društva „Triglav“ odbor) uljedno vabi svoje članove k IV. rednemu zborovanju, ki bode jutri v soboto 29. t. m. točno ob 1/2 8 uri v „Hotelu Kaiserkrone“ (fürbergasse). Ne dnevnem redu: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem zborovanju. 2. Stud. jur. g. Zbašnik nadaljuje svojo novelo „Mirko“. 3. Stud. techn. g. Arh deklamuje prvi „dunajski elegiji“. 4. Kritika. 5. Posamezni predlogi. Gosti dobro došli!

Poslano.

Svojim rojakom (zemljakom) in poznancem, ki se na mene pisмено obračajo z raznimi privatnimi vprašanji in željami, javljam, naj blagovoljno potrpe nekoliko časa, dokler se svrši narodni zbor, ker zdaj ne dovpem, da bi na tolika pisma odgovarjal; sicer pa jim bom pozneje morda znal merodajneje odgovoriti in svetovati.

V Sofiji, 14. dan novembra 1879.

Anton Bezenšek,
ravnatelj bureaua pri bolgarskem
narodnem zboru.

Dunajska borza 27. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	68 gld. 80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	70	70
Zlata renta . . .	80	70
1860 drž. posojilo . . .	128	20
Akcije narodne banke . . .	842	—
Kreditne akcije . . .	275	—
London . . .	116	50
Srebro . . .	—	—
Napol. . .	9	31
C. kr. cekini . . .	5	52
Državne marke . . .	57	65

V zalogi Mučnjak in Senftleben v Zagrebu so ravno izšle

najnovejše knjige:

Ploetz dr. C. Francezka vježbenica za početnike, sa označenjem izgovora za školsku i privatnu obuku priredio Fr. Suller. 1 for. 20 novč.
Gramatika franczckoga jezika, za srednje škole napisao Franjo Suller, preko 26 araka, s riečnikom. 2 for. 40 novč.
Sustavno oblikoslovje i skladnja franczckoga jezika, napisao Franjo Suller, preko 10 araka. 1 for. 20 novč. (554—2)

Priporočilo.

Podpisani se priporočuje p. t. občinstvu, posebno prečastitej duhovščini, za izdelovanje

podobarskih stvari,

kakor altarjev, prižnic, križevih potov, obhajilnih miz i. t. d., iz lesa in iz pravega angleškega marmelj-cementa, kakor tudi tlaka iz Portland-cementa v različnih izgledih, vsakojakih ornamen-tov za poslopja in mozajik-tál. Vsa cerkvena dela in prenovljanje, spadajoče v mojo stroko, izgotavljam za trpež in po najnižjeji ceni.

Fran Ozbič,

tehnik s cementom, podobar in pozlatar.
(549—3) Kardinalski trg št. 347 v Celovcu.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.